

R OMÂNIA

CURTEA DE APEL CONSTANȚA
SECȚIA I CIVILĂ

Dosar nr. 6772/118/2018

ÎNCHIEIRE

Şedinţă publică din data de 27 noiembrie 2019
Complet specializat pentru cauze privind
conflicte de muncă și asigurări sociale constituit din:

Președinte – (...)
Judecător – (...)
Grefier – (...)

S-a luat în examinare apelul civil formulat de apelanta reclamantă (...), împotriva sentinței civile nr.654 din data de 11.03.2019, pronunțată de Tribunalul Constanța în dosarul civil nr.6772/118/2018, în contradictoriu cu intimata părătă (...), având ca obiect – recalculare pensie.

Dezbaterile asupra sesizării prealabile au avut loc în şedinţă publică din data de 19 noiembrie 2019 și au fost consemnate în încheierea din acea dată, ce face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Instanța, având nevoie de timp pentru a delibera, în temeiul art.396 alin.1 C.pr.civ. a amânat pronunțarea asupra sesizării la data de 27 noiembrie 2019, dată la care a pronunțat următoarea hotărâre:

C U R T E A

Deliberând asupra cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea dezlegării unei chestiuni de drept în legătură cu interpretarea art. 64 alin. 2 din Legea nr. 263/2010 și art. 133 din Normele de aplicare a Legii nr. 263/2010, constată următoarele:

I. Obiectul cererii de chemare în judecată.

Reclamanta (...) a solicitat, prin cererea de chemare în judecată în baza căreia s-a constituit, pe rolul Tribunalului Constanța, prezentul dosar, obligarea părătei (...):

- la aplicarea indicelui de corecție de la data când pensia sa anticipată a fost transformată în pensie pentru limită de vîrstă, respectiv din data de 28.10.2011;
- la aplicarea și utilizarea stagiului complet de cotizare de 26 de ani și 8 luni, conform Anexei 3 din Legea nr. 19/2000 și a deciziei în interesul legii nr. 4/2011, în locul stagiului complet de cotizare de 28 de ani, utilizat de părătă;
- la achitarea diferențelor de drepturi de pensie rezultate în urma revizuirii, la plata cheltuielilor de judecată ocasionate de soluționarea cauzei.

II. Situația de fapt.

Reclamanta (...), a fost beneficiară, începând cu 28.05.2008 – data finală a cererii de pensionare, astfel cum rezultă din cuprinsul deciziei de pensie -, a unei pensii anticiinate

*CURTEA DE APEL CONSTANȚA
CONFORM CU ORIGINALUL
NR.1*

stabilite (acordate) în temeiul Legii nr. 19/2000, prin decizia nr. 309.033/19.08.2008, care a fost transformată, începând cu 31.01.2011, în domeniul temporal propriu de aplicare a Legii nr. 263/2010 (care a abrogat, pe data intrării sale în vigoare – 01.01.2011 – reglementarea cadru anterioară în materia pensiilor publice – Legea nr. 19/2000), în pensie pentru limită de vîrstă, prin decizia nr. 309.033/20.10.2011, fără ca, la punctajul mediu anual calculat potrivit art. 95 din Legea nr. 263/2010, să fie aplicat indicele de corecție prevăzut de art. 170 din același act normativ.

Stagiul complet de cotizare utilizat atât la momentul emiterii deciziei de pensie anticipată, sub imperiul Legii nr. 19/2000, cât și la cel al emiterii deciziei de transformare (acordare) a pensiei anticipate în pensie pentru limită de vîrstă, sub imperiul Legii nr. 263/2010, determinat prin raportare la *data nașterii reclamantei*, a fost de *28 de ani*.

Prin cererea administrativă înregistrată la pârâtă în 27.09.2018, reclamanta a solicitat revizuirea pensiei sale pentru limită de vîrstă în referire la cele 2 chestiuni aflate în litigiu în prezența cauză, respectiv: stagiul complet de cotizare și indicele de corecție, cererea astfel formulată fiind respinsă de pârâtă, situație care a determinat investirea primei instanțe în cauza pendinte.

Prin sentința civilă nr. 654/11.03.2019, pronunțată de Tribunalul Constanța – Secția I Civilă, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca nefondată, prima instanță reținând, în esență, următoarele:

a.) în privința *indicei de corecție*:

„Conform art. 170 alin. 1 din Legea nr. 263/2010, pentru persoanele înscrise la pensie începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, la punctajul mediu anual determinat în condițiile art. 95 se aplică un indice de corecție calculat ca raport între 43,3% din câștigul salarial mediu brut realizat și valoarea unui punct de pensie în vigoare la data înscriserii la pensie, actualizată cu rata medie anuală a inflației pe anul 2011.

Prin decizia nr. 71/2017 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – completele pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, s-a stabilit că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 170 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, indicele de corecție se aplică persoanelor al căror drept inițial la pensie s-a născut ulterior intrării în vigoare a legii.

Având în vedere că dreptul inițial la pensie al reclamantei s-a stabilit anterior intrării în vigoare a Legii nr. 263/2010, instanța reține că aceasta nu poate beneficia de aplicarea indicei de corecție prevăzut de art. 170 alin. 1 din actul normativ menționat în raport de interpretarea acestei dispoziții cuprinsă în decizia nr. 71/2017 a ÎCCJ.”

b.) în privința *stagiului complet de cotizare*:

„În ceea ce privește stagiul complet de cotizare utilizat la stabilirea drepturilor de pensie ale reclamantei, instanța reține că instituția pârâtă, în mod corect a avut în vedere un stagiu de 28 de ani, acesta fiind prevăzut în anexa nr. 9 privind vîrstele standard de pensionare și stagiiile minime și complete de cotizare în funcție de data nașterii din Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, pentru femeile născute în ianuarie 1952 (situația reclamantei) stagiul complet stabilit de dispozițiile legale este de 28 de ani.

Susținerea reclamantei că acest stagiu de cotizare trebuia determinat în raport de data depunerii cererii nu are niciun suport legal.”

Prin cererea de apel reclamanta a solicitat instanței de control judiciar să rejuudece în integralitate pretențiile cu a căror soluționare a fost investită prima instanță prin cererea de chemare în judecată și să le admită.

**III. Susținerile părților asupra chestiunii de drept și punctele de vedere ale acestora
în legătură cu sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.**

Deși instanța le-a acordat părților un termen pentru a-și pregăti apărarea în referire la chestiunea de drept pusă în discuție din oficiu, punându-le în vedere că pot formula inclusiv un punct de vedere scris sub acest aspect, reclamanta nu a formulat un punct de vedere cu privire la admisibilitatea sesizării instanței supreme.

Pârâta, prin punctul de vedere scris depus la dosar, a învederat că nu este necesară sesizarea instanței supreme cu soluționarea chestiunii de drept invocate din oficiu, întrucât, în temeiul art. 64 alin. 2 din Legea nr. 263/2010 și al art. 52 din Normele de aplicare a Legii nr. 263/2010, transformarea pensiei anticipate stabilite sub imperiul Legii nr. 19/2000 în pensie pentru limită de vîrstă sub imperiul Legii nr. 263/2010 se realizează prin utilizarea stagiu complet de cotizare prevăzut de legea în vigoare la momentul transformării pensiei, în temeiul principiului activității legii civile, în speță, stagiu complet de cotizare prevăzut de Legea nr. 263/2010 și aplicabil reclamantei fiind de 28 de ani, acest stagiu fiind utilizat atât la momentul acordării pensiei anticipate, cât și la momentul transformării acesteia în pensie pentru limită de vîrstă.

IV. Prevederile legale de a căror interpretare depinde soluționarea în fond a cauzei.

În contextul procesual mai sus arătat, esențial pentru soluționarea în fond a cauzei este modul de interpretare a art. 64 alin. 2 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice (în continuare, Legea nr. 263/2010) și a art. 133 din *Normele* de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, aprobate prin H.G. nr. 257/2011 (în continuare, Normele din 2011), care prevăd următoarele:

Art. 64 alin. 1 și 2 din Legea nr. 263/2010:

„(1) La data îndeplinirii condițiilor pentru acordarea pensiei pentru limită de vîrstă, pensia anticipată se transformă în pensie pentru limită de vîrstă și se recalculează prin adăugarea perioadelor asimilate și a eventualelor stagii de cotizare realizate în perioada de suspendare a plășii pensiei anticipate parțiale.

(2) Transformarea pensiei anticipate parțiale în pensie pentru limită de vîrstă, în condițiile prevăzute la alin. (1), se face din oficiu.”

În acord cu prevederile art. 52 din același act normativ:

„Pensia pentru limită de vîrstă se cuvine persoanelor care îndeplinesc, cumulativ, la data pensionării, condițiile privind vîrsta standard de pensionare și stagiu minim de cotizare prevăzute de prezenta lege.”

În consonanță cu dispozițiile art. 53 din Lege:

„(1) Vîrsta standard de pensionare este de 65 de ani pentru bărbați și 63 de ani pentru femei. Atingerea acestei vîrste se realizează prin creșterea vîrstelor standard de pensionare, conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 5.

(2) Stagiul minim de cotizare este de 15 ani, atât pentru femei, cât și pentru bărbați. Atingerea acestui stagiu se realizează prin creșterea stagiului minim de cotizare, conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 5.

(3) Stagiul complet de cotizare este de 35 de ani, atât pentru femei, cât și pentru bărbați. Atingerea acestui stagiu se realizează prin creșterea stagiului complet de cotizare, conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 5.”

Conform art. 95 alin. 1 din același act normativ:

„Punctajul mediu anual realizat de asigurat se determină prin împărțirea numărului de puncte rezultat din însumarea punctajelor anuale ale asiguratului la numărul stagiu complet de cotizare, prevăzut în anexa nr. 5.”

Potrivit art. 107 alin. 1 și 2 din Lege:

„(1) În situația în care, ulterior stabilirii și/sau plășii drepturilor de pensie, se constată diferențe între sumele stabilite și/sau plășite și cele legal cuvenite, casa teritorială de pensii operează, din oficiu sau la solicitarea pensionarului, modificările ce se impun, printr-o revizuire.

(2) Sumele rezultate în urma aplicării prevederilor alin. (1) și (11) se acordă sau se recuperează, după caz, în cadrul termenului general de prescripție, calculat de la data constatării diferențelor.”

Potrivit art. 170 din același act normativ:

(1) Pentru persoanele înscrise la pensie începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, la punctajul mediu anual determinat în condițiile art. 95 se aplică un indice de corecție calculat ca raport între 43,3% din câștigul salarial mediu brut realizat și valoarea unui punct de pensie în vigoare la data înscriserii la pensie, actualizată cu rata medie anuală a inflației pe anul 2011.

(2) Începând cu anul 2013, câștigul salarial mediu brut realizat, prevăzut la alin. (1), este cel definitiv, cunoscut în anul precedent celui în care se deschide dreptul la pensie pentru anul calendaristic anterior, comunicat de Institutul Național de Statistică.

(3) Indicele de corecție se aplică o singură dată, la înscrierea inițială la pensie.

(4) Punctajul mediu anual rezultat în urma aplicării indicelui de corecție reprezintă punctajul mediu anual realizat de asigurat, care se utilizează la determinarea cuantumului pensiei.

În conformitate cu dispozițiile art. 52 din Normele din 2011:

„Pensia anticipată ori pensia anticipată parțială se transformă din oficiu în pensie pentru limită de vîrstă, care se acordă începând cu data îndeplinirii condițiilor privind vîrsta standard de pensionare sau vîrsta standard redusă, potrivit prevederilor legale, pentru acordarea unei pensii pentru limită de vîrstă.”

În acord cu prevederile art. 69 alin. 1 din același act normativ:

„Stagiile complete de cotizare reglementate la art. 95 din lege sunt prevăzute în anexele nr. 5 și 6 la lege, precum și la art. 56 - 59 din lege.”

Conform art. 133 din Normele din 2011,

„Transformarea pensiilor anticipate și anticipate parțiale, stabilite potrivit legislației anterioare intrării în vigoare a legii, în pensii pentru limită de vîrstă se face la împlinirea vîrstelor standard de pensionare prevăzute în anexa nr. 5 la lege sau, după caz, a vîrstelor standard reduse potrivit legislației în vigoare, iar calculul drepturilor de pensie pentru limită de vîrstă se face în condițiile legii.”

V. Expunerea chestiunii de drept a cărei dezlegare se solicită.

Rezultă din considerentele mai sus expuse că există următoarea chestiune de drept de a cărei dezlegare depinde soluționarea în fond a cauzei în ultimă instanță:

„Dacă în interpretarea art. 64 alin. 2 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice și a art. 133 din Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010, aprobat prin H.G. nr. 257/2011, la transformarea, în domeniul temporal de aplicare a Legii nr. 263/2010, a unei pensii anticipate stabilite în temeiul Legii nr. 19/2000 în pensie pentru limită de vîrstă, trebuie menținut stagiul complet de cotizare de care pensionarul trebuia să beneficieze, la momentul cererii de acordare a pensiei anticipate, potrivit Legii nr. 19/2000, în interpretarea dată acesteia prin decizia nr. 4/04.04.2011, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru soluționarea recursurilor în interesul legii în dosarul nr. 3/2011 și publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 349 din 19 mai 2011, prin raportare la data formulării cererii de acordare a pensiei anticipate, ori, dimpotrivă, trebuie utilizat stagiul complet de cotizare aplicabil la momentul transformării pensiei, prevăzut de Legea nr. 263/2010 și stabilit prin raportare la data nașterii pensionarului, în acord cu decizia nr. 22/29.06.2015, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 788 din 22/10/2015, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.”

VI. Analiza îndeplinirii condițiilor de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casătie și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

Din cuprinsul art. 519 din Codul de procedură civilă rezultă următoarele condiții de admisibilitate pentru declanșarea acestei proceduri, condiții care trebuie să fie întrunite în mod cumulativ, după cum urmează:

- existența unei cauze aflate în curs de judecată;
- instanța care sesizează Înalta Curte de Casătie și Justiție să judece cauza în ultimă instanță;
- cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casătie și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit să soluționeze cauza;
- ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată;
- chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită să fie nouă;
- chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuarii Înaltei Curți de Casătie și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

Primele 3 condiții de admisibilitate sunt îndeplinite, astfel, litigiul în legătură cu care urmează a se formula sesizarea este în curs de judecată la curtea de apel, iar instanța investită cu soluționareaapelului urmează să judece cauza în ultimă instanță, potrivit dispozițiilor art. 153-art. 156 din Legea nr. 263/2010, cauza ce face obiectul judecății aflându-se în competența legală a unui complet de judecată al Curții de Apel Constanța, care este titulara sesizării.

De lămurirea modului de interpretare a 64 alin. 2 din Legea nr. 263/2010 și a art. 133 din Normele din 2011 *depinde soluționarea pe fond* a prezentei cauze, întrucât, în privința stagiucomplet de cotizare ce trebuie utilizat la momentul transformării pensiei anticipate stabilite în temeiul Legii nr. 19/2000 în pensie pentru limită de vîrstă sub imperiul Legii nr. 263/2010, este esențial a se stabili dacă stagiu complet de cotizare ce ar fi trebuit utilizat la momentul acordării pensiei anticipate în temeiul Legii nr. 19/2000, prin raportare la *data formulării cererii de pensionare*, astfel cum s-a statuat prin decizia în interesul legii nr. 4/2011, trebuie menținut și la momentul transformării acestei pensii anticipate în pensie pentru limită de vîrstă sub imperiul Legii nr. 263/2010 ori, dimpotrivă, la momentul transformării trebuie utilizat stagiu complet de cotizare prevăzut de Legea nr. 263/2010, (pre)determinat (de legiuitor) prin raportare la *data nașterii asiguratului* (pensionarului), în acord cu decizia nr. 22/2015 – susținerea părâtelei, ce a stat la baza refuzului administrativ de soluționare favorabilă a cererii de revizuire formulate de reclamantă, fiind în sensul că stagiu complet de cotizare ce trebuie utilizat într-o asemenea ipoteză, la momentul transformării, este cel prevăzut de legea în vigoare la acel moment, în temeiul principiului de drept *tempus regit actum*.

Dezlegarea acestei chestiuni de drept este esențială pentru soluționarea în fond a prezentei cauze întrucât, față de efectul retroactiv limitat al revizuirii, de 3 ani, calculat regresiv față de data înregistrării la casa teritorială de pensii a cererii administrative de revizuire a pensiei, și față de împrejurarea că la data până la care poate produce efecte retroactive cererea de revizuire litigioasă - 27.09.2015 (calculat prin raportare la momentul înregistrării, în data de 27.09.2018, a cererii administrative de revizuire la părâță) pensia aflată în plată era cea pentru limită de vîrstă, acordată în temeiul Legii nr. 263/2010 prin decizia nr. 309.033/20.10.2011, începând cu 31.01.2011, prezintă relevanță stagiu complet de cotizare ce trebuie utilizat la momentul acordării, prin transformare, a pensiei pentru limită de vîrstă, întrucât decizia de acordare a pensiei anticipate a încetat să mai producă efecte juridice pe data acordării pensiei pentru limită de vîrstă – 31.01.2011, fiind astfel irrelevant, drept chestiune de sine stătătoare (însă relevant ca element de preluare calemul pensiei pentru limită de vîrstă), stagiu complet de cotizare ce trebuie utilizat la momentul acordării pensiei anticipate, întrucât aceasta nu se mai afla în plată la data de 27.09.2015, dată până la care

poate fi revizuită pensia reclamantei sub aspectul pretinsei stabiliri eronate a mărimii stagiului complet de cotizare ce trebuia utilizat la determinarea întinderii dreptului la pensie al acesteia.

În urma verificării domeniului de internet al instanței supreme, Curtea reține că aceasta nu s-a pronunțat, prin niciunul dintre cele 2 mecanisme de asigurare a unei practici judiciare unitare, asupra chestiunii de drept invocate din oficiu în prezenta cauză, fiind astfel îndeplinită și cerința de admisibilitate privind *nestatuarea* de către Înalta Curte de Casătie și Justiție asupra acestei chestiuni de drept.

În privința condiției privitoare la *noutatea* chestiunii de drept, Curtea reține că aceasta este îndeplinită în cauză, noutatea chestiunii de drept, astfel cum se va arăta în cele ce succed, rezultă din existența unei *clarificări la nivel jurisprudențial* intervenite prin deciziile nr. 71/16.10.2017, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 953 din 04/12/2017 (în continuare, decizia nr. 71/2017) și nr. 29/14.05.2018, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 568 din 05.07.2018 (în continuare, decizia nr. 29/2018), pronunțate de Înalta Curte de Casătie și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, obligatorii, conform art. 521 alin. 3 din Codul de procedură civilă, întrucât beneficiază de autoritate de lucru interpretat, și care au determinat, cel puțin la nivelul acestei instanțe, *un revirement jurisprudențial* în privința chestiunii litigioase privitoare la stagiul complet de cotizare ce se impune a fi utilizat la momentul transformării pensiei anticipate stabilite în temeiul Legii nr. 19/2000 în pensie pentru limită de vârstă în baza Legii nr. 263/2010.

Astfel, prin decizia nr. 80/AS/31.03.2015, pronunțată în dosarul nr. 9.400/118/2013, Curtea de Apel Constanța-Secția I Civilă, reținând temeinicia și legalitatea sentinței apelate, prin care prima instanță recunoscuse îndreptățirea unui beneficiar de pensie anticipată parțială, acordată începând cu 17.03.2009, deci sub imperiul Legii nr. 19/2000, la aplicarea indicelui de corecție în privința pensiei pentru limită de vârstă acordate începând cu 01.10.2011, deci sub imperiul Legii nr. 263/2010, a dispus respingerea, ca nefondat, aapelului formulat împotriva acesteia.

În fundamentarea concluziei îndreptățirii pensionarului din acel dosar la aplicarea indicelui de corecție asupra punctajului mediu anual aferent pensiei pentru limită de vârstă, determinat conform art. 95 din Legea nr. 263/2010, instanța de apel a reținut, în esență, că pensia pentru limită de vârstă acordată apelantei corespunde unui drept distinct de cel asupra pensiei anticipate parțiale de care a beneficiat aceasta în baza Legii nr. 19/2000, cu atât mai mult cu cât pensia pentru limită de vârstă a fost acordată în baza unei alte legi și că pensia anticipată parțială și pensia pentru limită de vârstă constituie categorii diferite de pensii, alături de pensia anticipată, pensia de invaliditate și pensia de urmăș, astfel încât acordarea uneia dintre aceste pensii nu face inaplicabil art. 170 din Legea nr. 263/2010 în cazul aplicării alteia.

De asemenea, instanța de apel a mai reținut că această soluție corespunde și unei interpretări a legii în conformitate cu art. 16 alin. 1 din Constituție, astfel încât în cazul tuturor drepturilor de pensie deschise în baza Legii nr. 263/2010 se utilizează aceeași formulă de calcul, inclusiv prin aplicarea indicelui de corecție prevăzut de art. 170 asupra punctajului mediu anual determinat potrivit art. 95.

Consecutiv pronunțării deciziilor nr. 71/2017 și 29/2018 de către instanța supremă, prin care s-a statuat că indicele de corecție nu este aplicabil pensiilor pentru limită de vârstă acordate, sub imperiul Legii nr. 263/2010, beneficiarilor cărora le-au fost stabilite pensii anticipate sau anticipate parțiale sub imperiul Legii nr. 19/2000, la nivelul Curții de Apel Constanța se conturează un *început de divergență jurisprudențială* cu privire la chestiunea litigioasă a stagiului complet de cotizare ce trebuie utilizat la momentul transformării unei pensii anticipate sau anticipate parțiale, stabilite în domeniul temporal de aplicare a Legii nr. 19/2000, în pensie pentru limită de vârstă sub imperiul Legii nr. 263/2010.

Astfel, prin decizia nr. 156/AS/05.03.2019, pronunțată de Curtea de Apel Constanța – Secția I Civilă în dosarul nr. 2.871/118/2018, un complet al acestei instanțe a apreciat că un asigurător căruia i-a fost acordată, în anul 2010, sub imperiul Legii nr. 19/2000, o pensie

anticipată parțială, este îndreptățit, la momentul acordării, în anul 2013, a unei pensii pentru limită de vîrstă, sub imperiul Legii nr. 263/2010, la utilizarea stagiului complet de cotizare determinat potrivit Legii nr. 19/2000, în interpretarea dată acesteia prin decizia în interesul legii nr. 4/2011, prin raportare la *data formulării cererii de pensionare*, stagiul complet de cotizare mai mic decât cel prevăzut de Legea nr. 263/2010, în interpretarea dată acesteia prin decizia nr. 22/2015, (pre)determinat (de legiuitor) prin raportare la data nașterii asiguratului.

În fundamentarea acestei soluții, instanța de apel a reținut, în mod implicit, că stagiul complet de cotizare utilizat la momentul înscriserii inițiale la pensie, sub imperiul Legii nr. 19/2000, în situația unei pensii anticipate parțiale (aceeași fiind și situația în privința unei pensii anticipate), a cărui determinare se realiza prin raportare la data formulării cererii de pensionare (de acordare a pensiei anticipate/anticipate parțiale), în acord cu dezlegarea dată de instanța supremă prin decizia în interesul legii nr. 4/2011, trebuie menținut și la momentul acordării – prin transformarea pensiei anticipate/anticipate parțiale în - pensiei pentru limită de vîrstă sub imperiul Legii nr. 263/2010, neimpunându-se utilizarea stagiului complet de cotizare prevăzut de Legea nr. 263/2010, în interpretarea dată acesteia prin decizia nr. 22/2015, (pre)determinat (de legiuitor) prin raportare la data nașterii asiguratului, disponând, în consecință, revizuirea pensiei reclamantului începând cu 08.03.2015, cu utilizarea stagiului complet de cotizare mai mic stabilit la momentul înscriserii inițiale la pensie, în temeiul Legii nr. 19/2000 și al deciziei în interesul legii nr. 4/2011.

Pe de altă parte, prin decizia nr. 294/AS/04.06.2019, pronunțată de Curtea de Apel Constanța – Secția I Civilă în dosarul nr. 6.902/118/2018, un alt complet al instanței a reținut, în privința unui beneficiar de pensie anticipată parțială începând cu 20.10.2009, respectiv de pensie pentru limită de vîrstă începând cu 20.10.2012, care solicitase, prin cererea introductivă de instanță, revizuirea pensiei sale atât prin aplicarea indicelui de corecție, cât și prin utilizarea stagiului complet de cotizare prevăzut de Legea nr. 19/2000, stabilit prin raportare la data formulării cererii de pensionare, nu la data nașterii sale, cu respectarea dezlegării din decizia în interesul legii nr. 4/2011, că acesta nu este îndreptățit nici la aplicarea indicelui de corecție – față de momentul înscriserii sale inițiale la pensie și de deciziile nr. 71/2017 și 29/2018 ale instanței supreme – și nici la utilizarea (menținerea) stagiului complet de cotizare (mai mic) de care ar fi trebuit să beneficieze în temeiul Legii nr. 19/2000 la momentul transformării pensiei anticipate parțiale în pensie pentru limită de vîrstă sub imperiul Legii nr. 263/2010.

În fundamentarea soluției privitoare la stagiul complet de cotizare, instanța de apel a reținut următoarele:

„2. Decizia în interesul legii nr. 4/2011, invocată de apelant, produce efecte circumscrise aplicării Legii nr. 19/2000, astfel că nu este aplicabilă în speță, unde obiectul cererii este reprezentat de revizuirea pensiei pentru limită de vîrstă, acordată în baza Legii nr. 263/2010.

3. Prin decizia preliminară nr. 22/2015, obligatorie pentru instanțe potrivit art. 521 alin. 3 C. proc. civ., s-a stabilit, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 53 alin. (3) și art. 95 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, raportat la prevederile anexei nr. 5 la această lege, că stagiul complet de cotizare al persoanelor care se pensionează în temeiul acestui act normativ și care beneficiază de reducerea vîrstei standard de pensionare se determină conform anexei nr. 5 în funcție de data nașterii asiguratului.

4. Curtea nu împărtășește opinia exprimată de apelant în sensul că, la transformarea pensiei anticipate parțiale acordate potrivit Legii nr. 19/2000 în pensie pentru limită de vîrstă, după intrarea în vigoare a Legii nr. 263/2010, s-ar utiliza stagiul complet de cotizare prevăzut de Legea nr. 19/2000, determinat în funcție de data ieșirii din pensie anticipată parțială, iar nu cel prevăzut de Legea nr. 263/2010, determinat în funcție de data nașterii asiguratului.

5. În acest sens, se are în vedere că pensia pentru limită de vîrstă nu este aceeași cu pensia anticipată parțială, ci este o pensie diferită, cu un regim juridic diferit, dintr-

elementele definitorii ale acestui regim juridic este stagiul complet de cotizare, care se determină potrivit legii care reglementează tipul de pensie acordat, în vigoare la data acordării.

În speță, stagiul complet de cotizare este cel specific pensiei pentru limită de vîrstă prevăzute de Legea nr. 263/2010, care se determină în funcție de data nașterii apelantului și care, potrivit Anexei nr. 5 la această lege, este de 34 de ani și 10 luni.

6. Această concluzie este expres susținută de art. 133 din Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, abrobat prin HG nr. 257/2011, potrivit cărora: „Transformarea pensiilor anticipate și anticipate parțiale, stabilite potrivit legislației anterioare intrării în vigoare a legii, în pensii pentru limită de vîrstă se face la împlinirea vîrstelor standard de pensionare prevăzute în anexa nr. 5 la lege sau, după caz, a vîrstelor standard reduse potrivit legislației în vigoare, iar calculul drepturilor de pensie pentru limită de vîrstă se face în condițiile legii.”

Astfel, pe de o parte, vîrsta standard de pensionare este cea prevăzută de Legea nr. 263/2010, aflată în vigoare la data transformării, iar pe de altă parte calculul drepturilor de pensie pentru limită de vîrstă se face în condițiile legii, înțelegându-se, de asemenea, condițiile legii în vigoare la data transformării.

7. Înalta Curte de Casație și Justiție s-a mai pronunțat cu privire la înțelesul sintagmei „prevăzute de lege” prin decizia preliminară nr. 69/2018, prin care a stabilit, în interpretarea art. 169¹ alin. 3 din Legea nr. 263/2010, că sintagma „stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații” se referă la legea în vigoare la data recalculării pensiei prin acordarea majorării de punctaj, respectiv la Legea nr. 263/2010.

Nu există motive nici în cazul art. 133 din Normele sus-citate să se considere că legea în condițiile căreia se face calculul drepturilor de pensie, deci inclusiv conform căreia se determină stagiul complet de cotizare, ar fi altele decât cele prevăzute de Legea nr. 263/2010, care este legea în vigoare la data acordării pensiei pentru limită de vîrstă.

8. Rezultă astfel că, la stabilirea pensiei pentru limită de vîrstă sub imperiul Legii nr. 263/2010, în mod corect intimata a utilizat stagiul complet de cotizare prevăzut de această lege, iar nu pe cel prevăzut de Legea nr. 19/2000, sub imperiul căreia apelantul beneficiase anterior de pensie anticipată parțială.”

Condiția de admisibilitate privind *noutatea* problemei de drept nu a fost interpretată de către instanța supremă în mod absolut, în sensul că aceasta trebuie să fi apărut pentru prima dată, ci în sensul afirmației unei linii de demarcare față de procedura recursului în interesul legii, astfel încât sesizarea în vederea dezlegării unei chestiuni de drept nu este admisibilă atunci când există o jurisprudență consacrată a instanțelor, fie că este unitară, fie că este neunitară, în ultimul caz neputând fi utilizată decât procedura recursului în interesul legii.

Cum însă procedura recursului în interesul legii nu poate fi utilizată decât în cazul unei jurisprudențe neunitare *consacratae*, neputând fi luate în calcul soluții izolate, existența unor soluții izolate nu înlătură nici caracterul de nouitate al chestiunii de drept incidente, ci, dimpotrivă, dovedește, în condițiile neaplicabilității procedurii recursului în interesul legii în lipsa unei jurisprudențe consacrate, că activarea mecanismului complementar de unificare a practicii judiciare prevăzut de art. 519-521 este justificată.

Acest mod de interpretare a cerinței nouății corespunde practicii Înaltei Curți de Casație și Justiție, care, de exemplu, a constatat admisibilitatea unei sesizări în vederea dezlegării unei chestiuni de drept în condițiile în care în încheierea de sesizare s-a făcut referire la hotărâri judecătorești, majoritatea definitive, pronunțate în 12 dosare ale mai multor instanțe, între care și instanța care a formulat sesizarea, prin care s-au soluționat cauze în care aceeași chestiune de drept era incidentă (dosarul nr. 16/1/2014/HP/C, soluționat prin decizia nr. 7/27.04.2015).

Pe baza acestor considerente se reține aşadar că existența unor soluții jurisprudențiale izolate nu înlătură caracterul de nouitate al chestiunii de drept a cărei dezlegare se solicită

Înaltei Curții de Casație și Justiție, ci, dimpotrivă, subliniază necesitatea pronunțării unei hotărâri prealabile, în vederea prevenirii unei jurisprudențe neunitare consacrate.

Procedând la analiza jurisprudenței naționale în referire la această chestiune, ulterior datei pronunțării deciziilor nr. 71/2017 și nr. 29/2018, Curtea constată că nu există o jurisprudență consolidată și constantă a instanțelor naționale, materializată în hotărâri judecătorești definitive, prin care să se fi cristalizat o practică judiciară unitară sau neunitară cu privire la chestiunea de drept litigioasă, nefiind nici identificate cauze în care Înalta Curte de Casație și Justiție să fi statuat printr-o altă hotărâre asupra acestei chestiuni de drept, care nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii.

Conchizând, *noutatea* chestiunii de drept antementionate este consecutivă pronunțării de către instanța supremă, în cadrul mecanismului *a priori* de asigurare a unei practici judiciare unitare, a deciziilor nr. 71/2017 și 29/2018, fapt ce a determinat – în contextul inaplicabilității, potrivit legii, a indicelui de corecție pentru pensiile anticipate/anticipate parțiale stabilite în temeiul Legii nr. 19/2000 la momentul transformării acestora în pensii pentru limită de vîrstă sub imperiul Legii nr. 263/2010 - necesitatea *reevaluării* chestiunii litigioase privitoare la stagiul complet de cotizare ce se impune a fi utilizat la momentul transformării pensiei anticipate (anticipate parțiale) stabilite în temeiul Legii nr. 19/2000 în pensie pentru limită de vîrstă în baza Legii nr. 263/2010, producând astfel un *revirement jurisprudential* de dată recentă.

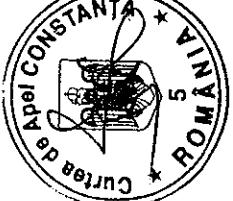
VII. Argumentarea caracterului dificil (veritabil) al chestiunii de drept. Punctul de vedere al instanței de trimitere.

a.) Stabilirea stagiului complet de cotizare pentru un beneficiar al unei pensii anticipate acordate în temeiul Legii nr. 19/2000 – în funcție de *data formulării cererii de pensionare*.

Stabilirea vîrstei standard de pensionare și a stagiului complet de cotizare de care reclamanta, născută în ianuarie 1952, trebuia să beneficieze la momentul acordării pensiei anticipate – 28.05.2008, ar fi trebuit să se realizeze potrivit art. 41 alin. 2 și alin. 4 și Anexei 3 - Femei din Legea nr. 19/2000 și potrivit Anxei 9 din Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, aprobate prin Ordinul nr. 340/2001 (în continuare, Normele din 2001), în interpretarea dată acestora prin decizia în interesul legii nr. 4/2011, prin raportare la *data formulării cererii de pensionare* – 28.05.2008, potrivit cărora unei *femei* născute în ianuarie 1951 și care formulează cerere de acordare a *pensiei anticipate* în luna *mai* 2008 îi este aplicabil un stagiu complet de cotizare de *26 de ani și 8 luni* (*în locul celui de 28 de ani*, utilizat de părătă în cuprinsul deciziilor de pensie emise și determinat prin raportare la *data nașterii reclamantei*).

Prin *decizia în interesul legii* nr. 4/04.04.2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 349 din 19 mai 2011, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru soluționarea recursurilor în interesul legii (în continuare, decizia nr. 4/2011), s-a statuat că modalitatea de stabilire a *vîrstei standard* de pensionare și a *stagiului complet* de cotizare utilizate pentru determinarea punctajului mediu anual în operațiunile de calculare a pensiilor din sistemul public, pentru persoane ale căror drepturi sunt ~~s-a stabilit~~ ~~CONSTATATE~~ începând cu data de 1 aprilie 2001 și care beneficiază de reducerea vîrstelor de pensionare potrivit legii, se realizează prin raportare la dispozițiile anexei *CURTEA DE APPEL DIN BUCUREȘTI* nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, în funcție de *data formulării cererii de pensionare*.

În fundamentarea acestei soluții, instanța supremă a reținut următoarele considerente decisive:

„Din interpretarea prevederilor art. 41 din lege, coroborat cu anexa nr. 3 la lege, rezultă că voința legiuitorului a fost aceea de a porni în stabilirea vârstei de pensionare și a stagiului de cotizare de la data la care a fost depusă cererea de pensionare, iar nu de la data nașterii asiguratului, aceasta fiind și ordinea logică, atât timp cât valorile vârstei de pensionare și ale stagiului de cotizare sunt diferite în raport cu perioada de timp, iar nu fixe.

Această creștere treptată a valorilor s-a realizat conform unui grafic de eşalonare prevăzut în anexa nr. 3 la legea nr. 19/2000.

Prima coloană din tabel cuprinde intervalele de timp în care se face eşalonarea (aprilie 2001-martie 2015).

Prin urmare, semnificația întregului tabel este aceea că, în perioada indicată în prima coloană, vârsta standard de pensionare, stagiul minim de cotizare și stagiul complet de cotizare sunt cele indicate în coloanele 2-4.

La data de 10 mai 2001 a intrat în vigoare Ordinul ministrului muncii și solidarității sociale nr. 340/2001 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare.

Anexa nr. 3 la Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, și anexa nr. 9 la Ordinul ministrului muncii și solidarității sociale nr. 340/2001 sunt perfect convergente și se suprapun doar cu privire la persoanele care solicită înscrierea la pensie pentru limită de vîrstă, ca urmare adesfășurării activității în condiții normale (grupa a iii-a de muncă sau grupa obișnuită), dar nu și pentru cei care beneficiază de reducerea vârstelor standard de pensionare potrivit legii.

Ori de câte ori se solicită înscrierea la pensie anticipată sau anticipată parțială ori asiguratul beneficiază de vreo reducere a vârstei standard de pensionare, calculele efectuate în baza celor două anexe conduc la rezultate diferite.

În argumentarea opiniei împărtășite în jurisprudență minoritară au fost avute în vedere dispozițiile pct. 3 din secțiunea a II-a cap. B din Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, aprobată prin Ordinul ministrului muncii și solidarității sociale nr. 340/2001, cu modificările și completările ulterioare, conform căror "Vârstele standard de pensionare și stagiile minime sau complete de cotizare pentru femei și bărbați sunt prevăzute în anexa nr. 3 la lege, detaliată în funcție de data nașterii în anexa nr. 9 la prezentele norme".

Astfel, în anexa nr. 9, fiecărei persoane asigurate i s-au prestat, în funcție de data nașterii, un anumit stagiul de cotizare și o anumită vârstă standard de pensionare, ceea ce contravine spiritului Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, care prevede că în orice moment dat toți asigurații au dreptul să beneficieze de același stagiul de cotizare și de aceeași vârstă standard de pensionare.

Prin stabilirea unor vârste standard diferite și a unor stagii complete de cotizare diferite pentru persoane născute la date diferite, dar care solicită înscrierea la pensie în același interval, se ajunge la crearea unei discriminări nejustificate pe criteriu de vârstă.

Vârsta standard de pensionare și stagiul complet de cotizare sunt elemente obiective, care se aplică în mod egal tuturor persoanelor care solicită înscrierea la pensie la un moment dat (în același interval) indiferent de vârsta lor biologică.”

b.) Stabilirea stagiului complet de cotizare pentru un beneficiar al unei pensii pentru limită de vârstă acordate în temeiul Legii nr. 263/2010 – în funcție de data nașterii asiguratului.

Stabilirea vârstei standard de pensionare și a stagiului complet de cotizare de care reclamanta, născută în ianuarie 1952, trebuia să beneficieze la momentul acordării pensiei

pentru limită de vîrstă – 31.01.2011, pentru ipoteza în care aceasta ar fi fost și data înscriserii inițiale la pensie a acesteia, ar fi trebuit să se realizeze potrivit art. 53 alin. 1 și Anexei 5 - Femei din Legea nr. 263/2010, în interpretarea dată acestora prin decizia nr. 22/2015 a instanței supreme, potrivit cărora unei femei născute în ianuarie 1951 i-a fost prestabilit de legiuitor, prin raportare la *data nașterii acesteia*, un stagiu complet de cotizare de *28 de ani* (utilizat de părâtă în cuprinsul deciziei de acordare a pensiei pentru limită de vîrstă începând cu 31.01.2011).

Astfel, prin decizia nr. 22/29.06.2015, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 788 din 22/10/2015, pronunțată de Înalta Curte de Casatie și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept (în continuare, decizia nr. 22/2015), instanța supremă a statuat că:

- în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 52 și art. 53 din Legea nr. 263/2010 raportat la prevederile anexei nr. 5 la această lege, vîrsta standard de pensionare, în vederea înscriserii la pensie pentru limită de vîrstă, se determină în funcție de data nașterii asiguratului;
- în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 53 alin. (3) și art. 95 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 raportat la prevederile anexei nr. 5 la această lege, *stagiu complet de cotizare* al persoanelor care se pensionează în temeiul acestui act normativ și care *beneficiază de reducerea vîrstei standard de pensionare* se determină conform anexei nr. 5 *în funcție de data nașterii asiguratului*.

Prin această decizie, instanța supremă, având a se pronunța asupra unor acte normative diferite, a adoptat o *interpretare diametral opusă* față de cea adoptată prin decizia în interesul legii nr. 4/04.04.2011, prin care statuase că modalitatea de stabilire a vîrstei standard de pensionare și a *stagiu complet de cotizare* utilizate pentru determinarea punctajului mediu anual în operațiunile de calculare a pensiilor din sistemul public, pentru persoane ale căror drepturi s-au deschis începând cu data de 1 aprilie 2001 și care beneficiază de reducerea vîrstei de pensionare potrivit legii, se realizează prin raportare la dispozițiile anexei nr. 3 la Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, în sensul că *beneficiază de reducerea vîrstelor standard de pensionare* care se determină *în funcție de data formulării cererii de pensionare*.

Din *analiza comparativă* a celor două decizii antemeneționate se constată că, dacă sub imperiul Legii nr. 19/2000, determinarea vîrstei standard de pensionare și a stagiu complet de cotizare pentru o persoană care se înscrise la pensie ca urmare a reducerii vîrstei standard de pensionare se realiza prin raportare la data formulării – adică a înregistrării la casa teritorială de pensii - a cererii de acordare a pensiei, nu la data nașterii asiguratului, de lege lata, adică sub imperiul Legii nr. 263/2010, determinarea acestor 2 criterii obiective pentru acordarea și stabilirea întinderii dreptului la pensie al unei persoane se realizează prin raportare la data nașterii asiguratului, neprezentând relevanță, sub aspectul acestei chestiuni, momentul formulării de către asigurat a cererii de acordare a pensiei, stagiu complet de cotizare și vîrsta standard de pensionare fiind, de lege lata, predeterminate de legiuitor prin raportare la data nașterii asiguratului.

- c.) **Stabilirea stagiu complet de cotizare pentru un beneficiar al unei pensii anticipate acordate în temeiul Legii nr. 19/2000 la momentul transformării acesteia în pensie pentru limită de vîrstă sub imperiul Legii nr. 263/2010 - în funcție de data formulării cererii de acordare a pensiei anticipate sau în funcție de data nașterii asiguratului.**

1.) Prima interpretare posibilă.

În referire la această chestiune, Curtea reține că prin decizia nr. 71/2017 instanța supremă a statuat că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 170 din Legea nr. 263/2010

privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, indicele de corecție se aplică persoanelor al căror drept inițial la pensie s-a născut ulterior intrării în vigoare a legii.

În fundamentarea acestei soluții, instanța supremă, în paragraful 62 al deciziei, a reținut că, din interpretarea sistematică și teleologică a textelor de lege menționate, rezultă că data înscrerii inițiale la pensie este cea care rezultă din prima decizie de *pensionare anticipată*, că plata acesteia se suspendă pe perioada în care asiguratul se află în una dintre situațiile prevăzute de lege și că la împlinirea vârstei de pensionare pentru limită de vîrstă pensia anticipată se transformă în pensie pentru limită de vîrstă prin adăugarea perioadelor asimilate și a eventualelor stagii de cotizare realizate în perioada de anticipare.

De asemenea, în paragraful 68, a mai reținut că în situațiile în care dreptul inițial la pensie s-a născut anterior intrării în vigoare a dispozițiilor art. 170 din Legea nr. 263/2010, indicele de corecție nu este aplicabil, fiind fără relevanță juridică nepunerea în plată a deciziei de pensionare sub aspectul stabilirii datei la care s-a născut dreptul inițial la pensie întrucât, potrivit textelor sus-menționate, a operat doar suspendarea efectelor deciziei de pensionare cu privire la plata drepturilor bănești.

Prin decizia nr. 29/2018 s-a statuat că *aceeași soluție* este incidentă și în privința *pensiilor anticipate parțiale* și a pensiilor de invaliditate stabilite sub imperiul Legii nr. 19/2000 și a căror transformare în pensii pentru limită de vîrstă se realizează sub imperiul Legii nr. 263/2010.

Se poate reține că, deși nu în mod expres, ci numai implicit, în fundamentarea acestor două soluții, instanța supremă a pornit de la situația-premisă potrivit căreia odată stabilite stagiul minim și stagiul complet de cotizare sub imperiul Legii nr. 19/2000, cu ocazia emiterii unei decizii de acordare a pensiei anticipate sau a celei anticipate parțiale, acestea se mențin și cu ocazia emiterii unei decizii de transformare a oricareia dintre aceste 2 categorii de pensii într-o pensie pentru limită de vîrstă sub imperiul Legii nr. 263/2010, operațiunea de recalculare aferentă transformării pensiei operate sub imperiul noii reglementări – Legea nr. 263/2010 – *implicând numai* adăugarea perioadelor asimilate și a eventualelor stagii de cotizare realizate în perioada de anticipare, *nu însă și* o eventuală *redimensionare a stagiului complet* sau minim de cotizare prin raportare la noua reglementare în materie, în vigoare la momentul efectuării transformării.

În referire la această chestiune litigioasă, Curtea constată că pensia anticipată, respectiv pensia pentru limită de vîrstă de care reclamanta a beneficiat de-a lungul timpului au fost guvernate de acte normative succesive, astfel că soluția cu privire la această succesiune de legi în timp trebuie pronunțată cu observarea dispozițiilor tranzitorii cuprinse fie în Legea nr. 263/2010, fie în Normele din 2011, în acord cu principiul instituit prin art. 54 alin. 1 și 2 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

Cum Legea nr. 263/2010 nu conține norme tranzitorii în referire la această chestiune, cea a regimului juridic aplicabil operațiunii de transformare a pensiei anticipate stabilite în temeiul Legii nr. 19/2000 în pensie pentru limită de vîrstă sub imperiul Legii nr. 263/2010, raportarea trebuie făcută la prevederile art. 133 din Normele din 2011, precitate.

Potrivit art. 133 din Normele din 2011, transformarea pensiilor anticipate și anticipate parțiale, stabilite potrivit legislației anterioare intrării în vigoare a legii, în pensii pentru limită de vîrstă se face la împlinirea vîrstelor standard de pensionare prevăzute în anexa nr. 5 la lege sau, după caz, a vîrstelor standard reduse potrivit legislației în vigoare, iar calculul drepturilor de pensie pentru limită de vîrstă se face în condițiile legii.

Se constată că această normă de drept intertemporal – normă tranzitorie – stabilește că, pentru pensiile anticipate acordate în temeiul Legii nr. 19/2000, astfel cum este pensia reclamantei din prezenta cauză, transformarea pensiei anticipate în pensie pentru limită de vîrstă, intervenită în domeniul temporal de aplicare a Legii nr. 263/2010, se realizează în condițiile prevăzute de acest din urmă act normativ, cu utilizarea vîrstei standard de

pensionare prevăzute de acest act normativ, fără a se menționa, expressis verbis, că și stagiul de cotizare trebuie determinat potrivit Legii nr. 263/2010.

În condițiile în care norma tranzitorie nu stabilește, printr-o mențiune expresă în acest sens, că și stagiul complet de cotizare trebuie determinat potrivit legii noi, adică potrivit Legii nr. 263/2010, concluzia ce se poate trage din această modalitate de reglementare este cea potrivit căreia stagiul complet de cotizare determinat la momentul înscrierii inițiale la pensie, adică al acordării pensiei anticipate, potrivit Legii nr. 19/2000, în interpretarea dată acesteia prin decizia în interesul legii nr. 4/2011, se menține și la momentul transformării acestei pensii într-o pensie pentru limită de vîrstă sub imperiul Legii nr. 263/2010, adică se menține stagiul complet de cotizare mai mic determinat prin raportare la *data formulării cererii de pensionare*, în acord cu decizia în interesul legii nr. 4/2011, în detrimentul stagiului de cotizare mai mare, (pre)determinat prin raportare la *data nașterii asiguratului*, în acord cu decizia nr. 22/2015.

2.) A doua interpretare posibilă.

Din interpretarea sistematică a părții finale a art. 133 din Normele din 2011, potrivit căreia: „... *calculul drepturilor* de pensie pentru limită de vîrstă *se face în condițiile legii*”, precum și a celor înscrise în art. 95 alin. 1 din Legea nr. 263/2010 și în art. 69 alin. 1 din Normele din 2011, precitate, se poate conchide că și determinarea stagiului complet de cotizare, cu ocazia transformării în pensie pentru limită de vîrstă a unei pensii anticipate precum cea a reclamantei din prezenta cauză, trebuie realizată, potrivit regulii de drept *tempus regit actum*, consacrată la nivel legislativ prin art. 6 alin. 1 și alin. 5 din Codul civil, aprobat prin Legea nr. 287/2009, și în absența unei dispoziții legale care să prevadă în mod expres supraviețuirea legii vechii de stabilire a stagiului complet de cotizare, tot în conformitate cu legea nouă, în vigoare la momentul transformării, adică Legea nr. 263/2010.

În acest sens, cum potrivit art. 95 alin. 1 din Legea nr. 263/2010, situat în secțiunea denumită „Calculul pensiilor” din cuprinsul Legii nr. 263/2010, punctajul mediu anual realizat de asigurat *se determină prin împărțirea numărului de puncte rezultat din însumarea punctajelor anuale ale asiguratului la numărul de ani corespunzător stagiului complet de cotizare, prevăzut în anexa nr. 5*, dispoziție legală explicitată prin art. 69 alin. 1 din Normele din 2011, potrivit căruia *stagiile complete de cotizare reglementate la art. 95 din lege sunt prevăzute în anexele nr. 5 și 6 la lege, precum și la art. 56 - 59 din lege*, se poate reține că operațiunea de calculare, în baza art. 64 alin. 2 din Lege cu referire la art. 133 din Normele din 2011, a pensiei pentru limită de vîrstă, prin transformarea pensiei anticipate stabilite sub imperiul Legii nr. 19/2000 în pensie pentru limită de vîrstă sub imperiul Legii nr. 263/2010, „în condițiile legii”, conform normei de drept intertemporal, trebuie realizată în integralitate sub imperiul Legii nr. 263/2010, adică și cu utilizarea stagiului complet de cotizare determinat potrivit acestui act normativ, prin raportare la data nașterii asiguratului, iar nu prin raportare la data formulării cererii de pensionare, potrivit reglementării anterioare.

În același sens, al aplicării, cu ocazia transformării, ulterior datei de 01.01.2011, în pensie pentru limită de vîrstă a unei pensii anticipate stabilite (acordate) potrivit Legii nr. 19/2000, pot fi reținute, *mutatis-mutandis*, și argumentele avute în vedere de Înalta Curte de Casătie și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în cuprinsul deciziei nr. 69/15.10.2018, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1037 din 06/12/2018 (în continuare, decizia nr. 69/2018), prin care instanța supremă a fost chemată să pronunță asupra unei chestiuni de drept similară cu cea analizată în precedent, respectiv chestiune vizând stabilirea legii, respectiv Legea nr. 263/2010 – legea nouă – sau Legea nr. 19/2000 – legea veche și sub imperiul căreia a fost stabilită pensia supusă recalculării speciale, ce guvernează recalcularea, în domeniul temporal propriu de aplicare a Legii nr. 263/2010, a unei pensii stabilite în temeiul reglementării anterioare – Legea nr. 19/2000.

Prin antemenționata decizie, instanța supremă a statuat că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 169¹ alin. 3 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, introdus prin Legea nr. 192/2015 pentru completarea acestei legi, sintagma "stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații" se referă la legea în vigoare la data recalculării pensiei prin acordarea majorării de punctaj, respectiv la Legea nr. 263/2010.

În fundamentarea acestei concluzii, instanța supremă a reținut că:

, „60. Problema de drept care a creat neclarități instanței de trimitere și care se solicită a fi dezlegată prin mecanismul hotărârii prealabile vizează alin. (3) din dispoziția legală enunțată mai sus, și anume ce stagiu de cotizare trebuie utilizat la recalcularea pensiei prin acordarea majorărilor, acela de 20 de ani stabilit la deschiderea dreptului de pensie, în cazul reclamantului, conform Hotărârii Guvernului nr. 267/1990, sau acela de 30 de ani prevăzut de legea în vigoare la data recalculării, respectiv Legea nr. 263/2010.

61. Completul pentrudezlegarea unor chestiuni de drept al Înaltei Curți de Casație și Justiție constată că sintagma "stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații", cuprinsă în alin. (3) din art. 169¹ din Legea nr. 263/2010, se referă la legea în vigoare la data recalculării pensiei prin acordarea majorării de punctaj, în consecință, la Legea nr. 263/2010, care conține norma respectivă.

62. Legiuitorul nu face nicio trimitere, directă sau indirectă, expresă sau implicită, la stagiul de cotizare prevăzut de o altă lege decât cea în care este cuprinsă dispoziția legală ce a generat confuzie pentru instanța de trimitere, deci, nici la legea în vigoare la data deschiderii dreptului de pensie.

63. Atunci când a intenționat să vizeze o lege anterioară Legii nr. 263/2010, referirea la un asemenea act normativ este expresă. În acest sens, pot fi menționate, printre altele, următoarele dispoziții legale din cadrul Legii nr. 263/2010:

- art. 29 alin. (1) - "Sunt încadrate în condiții deosebite locurile de muncă stabilite în baza criteriilor și metodologiei prevăzute de legislația în vigoare la data încadrării acestora.";

- art. 170 alin. (1) - "Pentru persoanele înscrise la pensie începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, la punctajul mediu anual determinat în condițiile art. 95 se aplică un indice de corecție calculat ca raport între 43,3% din câștigul salarial mediu brut realizat și valoarea unui punct de pensie în vigoare la data înscrierii la pensie, actualizată cu rata medie anuală a inflației pe anul 2011."

Transpunerea, *mutatis-mutandis*, a argumentelor reținute de instanța supremă în antemenționata decizie la problema de drept analizată în precedent se poate realiza astfel: se constată că nici prin art. 133 din Normele din 2011 legiuitorul nu a făcut o trimitere expresă sau implicită, directă sau indirectă, la un act de reglementare primară anterior Legii nr. 263/2010, ci, dimpotrivă, acesta a prevăzut că *transformarea pensiilor* stabilite potrivit reglementării anterioare se realizează la *împlinirea vârstelor standard de pensionare prevăzute în anexa nr. 5 la lege* (este vorba de Anexa 5 a Legii nr. 263/2010) sau, după caz, a *vârstelor standard reduse potrivit legislației în vigoare, iar calculul drepturilor de pensie pentru limită de vîrstă se face în condițiile legii*.

În absența unui trimiteri exprese în cuprinsul Normelor la un act normativ de reglementare primară anterior legii în vigoare – Legea nr. 263/2010, aceasta cu atât mai mult cu cât Normele din 2011 au fost emise în vederea organizării executării în concret a Legii nr. 263/2010, referirea la „condițiile legii” din cuprinsul Normelor nu poate viza decât legea în vigoare, respectiv Legea nr. 263/2010, în același sens fiind și dispozițiile cuprinse în art. 4 alin. 3 și art. 77 – art. 79 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

În măsura în care se apreciază că a doua interpretare este cea corectă, se impune, consecutiv, a se constata că pensia pentru limită de vîrstă a reclamantei din prezenta cauză, acordată în temeiul Legii nr. 263/2010, începând cu 31.01.2011, prin transformarea pensiei anticipate de care aceasta beneficia în temeiul Legii nr. 19/2000, va fi stabilită în aceleași

condiții de vîrstă standard de pensionare sau vîrstă redusă de pensionare și cu utilizarea aceluiași stagiu complet de cotizare precum cele aplicabile unei alte femei, născută, precum reclamanta, în ianuarie 1952, și care s-a înscris inițial la pensie pentru limită de vîrstă sub imperiul Legii nr. 263/2010, fiindu-i acordată pensia pentru limită de vîrstă începând cu aceeași dată - 31.01.2011 – fără a beneficia anterior, sub imperiul Legii nr. 19/2000, de o pensie anticipată.

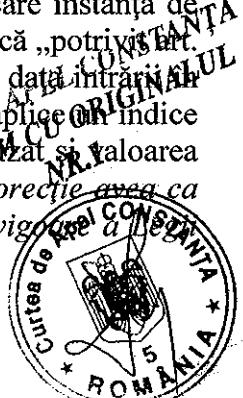
În aceste condiții, ambele pensii pentru limită de vîrstă, atât cea a reclamantei, cât și cea a persoanei comparabile din punct de vedere obiectiv cu aceasta, vor fi stabilite cu luarea în considerare a aceluiași stagiu complet de cotizare – acesta, exprimat în număr de ani, fiind împărțitorul din operațiunea de stabilire a punctajului mediu anual, suma punctajelor anuale constituind deîmpărțitul – însă, în timp ce reclamanta, în respectul deciziilor nr. 71/2017 și 29/2018, nu este îndreptățită la aplicarea, la punctajul determinat conform art. 95 din Legea nr. 263/2010, a indicelui de corecție prevăzut de art. 170 din același act normativ, cealaltă beneficiară a pensiei pentru limită de vîrstă este îndreptățită la aplicarea acestui indice.

În continuare, presupunând că punctajul mediu anual al fiecăreia dintre aceste 2 persoane, determinat potrivit art. 95 din Legea nr. 263/2010, deci, în principiu, prin raportare la valoarea contribuțiilor plătite de acestea pe durata vieții active, este de 1, punctajul final al reclamantei va fi 1, pe cînd cel al persoanei virtual analoage din punct de vedere obiectiv va crește în acord cu valoarea indicelui de corecție aplicabil, în speță, cu 12%, indicele de corecție aferent anului 2011 fiind de 1,12, conform O.U.G. nr. 113/2013.

Sub acest aspect, cât timp pensia pentru limită de vîrstă a fiecăreia – element în raport cu care trebuie efectuată analiza existenței ori a inexistenței unei situații analoage sau a uneia diferite în mod obiectiv – este stabilită în baza acelorași dispoziții legale cuprinse în Legea nr. 263/2010, având același regim juridic, cu luarea în considerare a aceluiași stagiu complet de cotizare și a aceleiași vîrste standard de pensionare, se pune problema dacă diferența de tratament juridic dintre reclamanta din prezență cauză și o altă femeie născută în ianuarie 1952 și înscrisă la pensie pentru limită de vîrstă în data de 31.01.2011 este justificată din perspectiva aplicării unor legislații diferite în temeiul regulii de drept *tempus regit actum*, în condițiile în care ambele pensii pentru limită de vîrstă sunt stabilite în temeiul uneia și a aceleiași legislații.

O justificare a tratamentului juridic diferit dintre reclamanta din prezență cauză și persoana comparabilă din punct de vedere obiectiv ar putea fi primită în ipoteza în care pensia pentru limită de vîrstă cuvenită reclamantei din prezență cauză, transformată din pensie anticipată acordată în temeiul Legii nr. 19/2000, ar fi fost stabilită prin utilizarea (menținerea) stagiu complet de cotizare *mai mic* determinat prin raportare la *data formulării cererii* de acordare a pensiei anticipate, cu observarea celor statuate prin decizia în interesul legii nr. 4/2011, iar pensia pentru limită de vîrstă a persoanei comparabile din punct de vedere obiectiv, adică a unei alte femei născute în ianuarie 1952 și înscrise inițial la pensie pentru limită de vîrstă începând cu 31.01.2011, ar fi fost stabilită cu utilizarea stagiu complet de cotizare *mai mare* determinat în temeiul Legii nr. 263/2010 prin raportare la *data nașterii asiguratului*, cu observarea celor statuate prin decizia nr. 22/2015. Or, în ipoteza în care se consideră că este corectă cea de-a doua interpretare posibilă, ambele pensii pentru limită de vîrstă vor fi stabilite în integralitate potrivit Legii nr. 263/2010, prin utilizarea aceluiași stagiu complet de cotizare.

Cu privire la aplicarea indicelui de corecție, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin mai multe decizii, una dintre acestea fiind decizia nr. 698/27.11.2014, prin care instanța de contencios constituțional a statuat, în cuprinsul paragrafului al optsprezecelea, că „potrivit art. 170 din Legea nr. 263/2010, pentru persoanele înscrise la pensie începând cu data intrării în vigoare a acestei legi (1 ianuarie 2011), la punctajul mediu anual urma să se aplique ~~ORIGINAL~~ indice de corecție calculat ca raport între 43,3% din câștigul salarial mediu brut realizat și valoarea unui punct de pensie în vigoare la data înscrerii la pensie. *Acest indice de corecție are ca scop corectarea diferențelor între cei pensionați înainte și după intrarea în vigoare a legii*”.

nr. 263/2010. Indicele de corecție urma să se aplique o singură dată, la înscrierea inițială la pensie.....”

De asemenea, prin decizia nr. 437/29.10.2013, instanța de contencios constituțional a mai statuat că „*aplicarea art. 170 din Legea nr. 263/2010 persoanelor al căror drept la pensie s-a deschis începând cu data intrării în vigoare a Legii nr. 263/2010, respectiv data de 1 ianuarie 2011, este justificată de faptul că legiuitorul a prevăzut astfel încă de la momentul intrării în vigoare a acestei legi, pentru a îndepărta orice diferențe de tratament juridic între persoanele pensionate sub imperiul aceleiași reglementări.*”

Cum punctajul mediu anual - element în raport de care, ca înmulțitor (deînmulțitul fiind valoarea punctului de pensie), se determină cuantumul pensiei cuvenite unei persoane – se stabilește prin împărțirea sumei punctajelor anuale obținute de o persoană pe întregă durată a vieții sale active la numărul de ani (și de luni) stabilit de lege drept stagiu complet de cotizare, se constată că acest element – stagiu complet de cotizare – are, pe lângă funcția de cuantificare a valorii contribuțiilor de asigurări sociale plătite de fiecare asigurat, ce se materializează în suma punctajelor anuale, o înrăurire hotărâtoare asupra cuantumului punctajului mediu anual și, în consecință, a cuantumului pensiei cuvenite asiguratului.

Deci, *la contribuții egale*, va rezulta un *cuantum mai mare al pensiei* pentru persoana căreia legea îi stabilește un *stagiu complet de cotizare mai mic*.

Scopul reglementării instituției juridice a indicelui de corecție 1-a constituit - astfel cum a statuat instanța de contencios constituțional, în contextul creșterii progresive, sub imperiul Legii nr. 263/2010, a vîrstelor de pensionare și a stagilor complete de cotizare față de reglementarea anterioară în materia pensiilor publice - înlăturarea diferențelor (inechităților) dintre cei pensionați, inclusiv *anticipat*, potrivit reglementării anterioare și care beneficiază de un stagiu complet de cotizare mai mic față de cei pensionați sub imperiul Legii nr. 263/2010, cărora li se aplică un stagiu complet de cotizare mai mare decât celor dintâi, în condiții de plată pe durata vieții active de către 2 persoane a unor contribuții de asigurări sociale de stat egale fiind favorizat cel pensionat sub imperiul reglementării anterioare, care instituia un stagiu complet de cotizare mai mic, și defavorizat cel pensionat sub imperiul reglementării actuale, care a instituit un stagiu de cotizare mai mare.

Cum, în respectul celor statuate prin deciziile nr. 71/2017 și 29/2018, la transformarea pensiei anticipate sau anticipate parțiale acordate potrivit Legii nr. 19/2000 în pensie pentru limită de vîrstă sub imperiul Legii nr. 263/2010 nu se aplică indicele de corecție, în vederea respectării principiului egalității de tratament între beneficiarii, prin transformare dintr-o pensie anticipată acordată în baza Legii nr. 19/2000, a unei pensii pentru limită de vîrstă stabilite în temeiul Legii nr. 263/2010 și cei ai unei pensii pentru limită de vîrstă a căror dată de înscriere inițială la pensie este situată în timp după data intrării în vigoare a Legii nr. 263/2010, ar putea fi susținută prima interpretare. Astfel, numai în măsura în care stagiu complet de cotizare (împărțitorul) utilizat la stabilirea punctajului mediu anual în cazul celor 2 categorii de beneficiari de pensie pentru limită de vîrstă este diferit, ca urmare a stabilirii acestuia în temeiul unor legi diferite, respectiv Legea nr. 19/2000 și Legea nr. 263/2010, s-ar putea susține că principiul egalității, consacrat în art. 16 alin. 1 din Constituția României, revizuită, este pe deplin respectat, întrucât cele 2 categorii de beneficiari de pensie pentru limită de vîrstă nu se află în situații comparabile din punct de vedere obiectiv, pentru că dreptul lor la pensie pentru limită de vîrstă este parțial guvernat de reglementări diferite, în privința stagiu complet de cotizare.

Curtea reține că sunt posibile două interpretări ale dispozițiilor legale, dintre care prima relevă îndicării de încălcare a principiului constituțional al egalității în privința celei de-a doua, în ceea ce privește art. 133 din Norme – act administrativ normativ, în privința căruia nu se poate invoca excepția de nelegalitate, față de prevederile restrictive ale art. 4 alin. 4 din Legea nr. 554/2004.

Caracterul veritabil al chestiunii de drept cu privire la care este solicitată dezlegarea de principiu din partea instanței supreme este determinat de existența unei reglementări

lacunare, neclare de drept tranzitoriu, respectiv a celei cuprinse în art. 133 din Normele din 2011, și de împrejurarea că aceasta este susceptibilă de două interpretări, dintre care una, conjugată cu regimul juridic al pensiei pentru limită de vîrstă transformate, sub imperiul Legii nr. 263/2010, din pensie anticipată, stabilită potrivit Legii nr. 19/2000, astfel cum acesta a fost configurat prin deciziile nr. 71/2017 și 29/2018 ale instanței supreme, ridică îndoieți în ceea ce privește conformitatea cu principiul constituțional al egalității. Astfel, în vederea preîntâmpinării cristalizării unei practici judiciare neunitare, este necesară intervenția instanței supreme prin intermediul mecanismului *a priori* de asigurare a unei practici judiciare unitare.

Instanța de trimisere, exprimându-și opinia cu privire la chestiunea de drept care face obiectul sesizării, reține că existența indicilor de încălcare a principiului constituțional al egalității în cazul celei de-a doua interpretări depinde de luarea în calcul, la transformarea pensiei anticipate, anticipate parțiale sau de invaliditate în pensie pentru limită de vîrstă, a chestiunii neacordării indicelui de corecție – luând ca premisă că indicile de corecție nu se acordă, potrivit art. 170 din Legea nr. 263/2010, interpretat prin deciziile preliminare nr. 71/2017 și 29/2018. Legătura dintre indicile de corecție și stagiul complet de cotizare utilizat la transformarea pensiei anticipate, anticipate parțiale sau de invaliditate în pensie pentru limită de vîrstă poate fi susținută de constatarea că „acest indice de corecție avea ca scop corectarea diferențelor între cei pensionați înainte și după intrarea în vigoare a Legii nr. 263/2010”, făcută de Curtea Constituțională în decizia nr. 698/2014, par. 18. Or este cunoscut că una dintre diferențele dintre Legea nr. 263/2010 și legislația anterioară a fost mărirea stagiului complet de cotizare pentru femei de la 30 de ani la 35 de ani, diferență la care se adaugă aceea, valabilă și pentru bărbați și pentru femei, a stabilirii stagiului complet de cotizare prin Legea nr. 263/2010 în funcție de vîrstă asiguratului, după ce anterior, potrivit Legii nr. 19/2000, se stabilea în funcție de data ieșirii la pensie.

Cu toate acestea, Curtea de apel consideră că interpretarea diferită a acestui aspect de către instanțe este inherentă, în raport cu neclaritatea reglementării și cu inexistența, în definitiv, a unei corelații exacte, verificabile matematic, între indicile de corecție stabilit în quantum fix pe parcursul unei perioade (de regulă anual) și măsura esențialmente variabilă în care asigurații au fost afectați în concret (în funcție de stagiul de cotizare realizat) de modificările introduse prin Legea nr. 263/2010 cu privire la stagiul complet de cotizare. De aici rezultă că și interpretarea diferită de către instanțe a art. 133 din Norme este inherentă, întrucât depinde de stabilirea unei legături între indicile de corecție și stagiul complet de cotizare, respectiv de măsura în care instanța supremă va stabili că reglementarea indicelui de corecție, deși a urmărit corectarea diferențelor dintre cei pensionați sub imperiul reglementărilor anterioare și cei pensionați potrivit Legii nr. 263/2010, a urmărit sau nu același lucru și în cazul celor care beneficiază de pensie pentru limită de vîrstă în temeiul acestei din urmă legi, ca urmare a transformării pensiei anticipate, anticipate parțial sau de invaliditate acordată potrivit reglementărilor anterioare.

Dacă instanța supremă confirmă existența unei legături obiective între indicile de corecție și stagiul complet de cotizare inclusiv cu ocazia transformării pensiei în condițiile descrise, se poate lua în calcul interpretarea sintagmei „în condițiile legii” din art. 133 din Norme într-un mod diferit de cel care rezultă *mutatis mutandis* din decizia preliminară nr. 69/2018, adică nu în sensul aplicării condițiilor legii în vigoare la data transformării, ci al păstrării celor prevăzute de legea anterioară (cu privire la stagiul complet de cotizare). Această chestiune de drept este suficient de dificilă și de delicată pentru a se considera în mod rezonabil că este generatoare de practică neunitară cu privire la stagiul complet de cotizare aplicabil cu ocazia transformării. Totodată, ea este nouă nu numai pentru că nu s-a pronosticat până în prezent o decizie interpretativă obligatorie care să o vizeze în mod direct, și întrucât cadrul legal care ar putea fi considerat că are legătură cu problema de drept care face obiectul sesizării a făcut obiectul unor decizii preliminare recente (nr. 71/2017 și 29/2018).

În stadiul actual al legislației, astfel cum a fost interpretată prin deciziile preliminare nr. 71/2017 și 29/2018, precum și, *mutatis mutandis*, prin decizia preliminară nr. 69/2018,

absența unei interpretări obligatorii a Înaltei Curți de Casație și Justiție vizând în mod direct problema de drept care face obiectul sesizării, dintre cele două interpretări posibile prezentate mai sus, Curtea de apel înclină, totuși, să acorde prevalență primei interpretări, întrucât sintagma „prevăzute de lege” de la art. 134 din Norme a mai făcut obiectul unei interpretări prin decizia nr. 69/2018, în sensul că se are în vedere legea sub imperiul căreia are loc recalcularea pensiei, această interpretare putând fi utilizată *mutatis mutandis* și în cazul art. 133 din Norme cu privire la transformarea pensiei.

Pentru considerentele expuse în precedent, constatând întrunite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, Curtea va dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept menționate pe larg la punctul V din cuprinsul prezentelor considerente, iar, în baza art. 520 alin. 2 din Codul de procedură civilă, va suspenda judecata până la pronunțarea hotărârii prealabile.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
D I S P U N E:**

Admite sesizarea din oficiu.

Sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Dacă în intepretarea art. 64 alin. 2 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice și a art. 133 din Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010, aprobată prin H.G. nr. 257/2011, la transformarea, în domeniul temporal de aplicare a Legii nr. 263/2010, a unei pensii anticipate stabilite în temeiul Legii nr. 19/2000 în pensie pentru limită de vîrstă, trebuie menținut stagiul complet de cotizare de care pensionarul trebuia să beneficieze, la momentul cererii de acordare a pensiei anticipate, potrivit Legii nr. 19/2000, în interpretarea dată acesteia prin decizia nr. 4/04.04.2011, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru soluționarea recursurilor în interesul legii în dosarul nr. 3/2011 și publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 349 din 19 mai 2011, prin raportare la data formulării cererii de acordare a pensiei anticipate, ori, dimpotrivă, trebuie utilizat stagiul complet de cotizare aplicabil la momentul transformării pensiei, prevăzut de Legea nr. 263/2010 și stabilit prin raportare la data nașterii pensionarului, în acord cu decizia nr. 22/29.06.2015, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 788 din 22/10/2015, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.”

În baza art. 520 alin. 2 din Codul de procedură civilă, suspendă judecata până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

Cu drept de a formula recurs, care se depune la Curtea de Apel Constanța, pe toată durata suspendării.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 27.11.2019.

Președinte,
(...)

Judecător,
(...)

Grefier,
(...)

Red.înch.Jud.(...)
Data: (...)

Cod ECLI
Operator de date cu caracter personal 3170

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL CONSTANȚA SECȚIA I CIVILĂ

Dosar nr. 6772/118/2018

ÎNCHIEIRE

Şedință publică din data de 19 noiembrie 2019

Complet specializat pentru cauze privind
conflicte de muncă și asigurări sociale constituit din:

Președinte – (...)

Judecător – (...)

Grefier – (...)

S-a luat în examinare apelul civil formulat de apelanta reclamantă (...), împotriva sentinței civile nr.654 din data de 11.03.2019, pronunțată de Tribunalul Constanța în dosarul civil nr.6772/118/2018, în contradictoriu cu intimata părăță (...), având ca obiect – recalculare pensie.

La apelul nominal făcut în ședință publică se prezintă pentru intimata părăță – consilier juridic (...), lipsind apelanta reclamantă.

Procedura este legal îndeplinită, cu respectarea dispozițiilor art.155 și următoarele Cod procedură civilă.

Apelul este declarat în termen, potrivit exigențelor art.468 alin.1 Cod procedură civilă, motivat și scutit de plata taxei judiciare de timbru conform art.28 din O.U.G.nr.80/2013 coroborat cu art.157 din Legea nr.263/2010.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință prin care s-au evidențiat părțile, obiectul litigiului, mențiunile privitoare la îndeplinirea procedurii de citare și stadiul procesual, precum și faptul că intimata părăță a depus concluzii scrise la data de 18.11.2019 privind admisibilitatea și utilitatea formulării unei sesizări pentru pronunțarea unei hotărâri cu dezlegarea unor chestiuni de drept referitoare la interpretarea și aplicarea art.64 alin.2 din Legea nr.263/2010.

După referatul cauzei,

Reprezentantul intimatului părățe, având cuvântul cu privire la admisibilitatea sesizării și utilității formulării unei sesizări pentru pronunțarea unei hotărâri cu dezlegarea unor chestiuni de drept referitoare la interpretarea și aplicarea art.64 alin.2 din Legea nr.263/2010.

Precizează că nu consideră necesară, utilă și admisibilă formularea unei sesizări pentru pronunțarea unei hotărâri cu dezlegarea unor chestiuni de drept referitoare la interpretarea și aplicarea art.64 alin.2 din Legea nr.263/2010, pentru motivele arătate în concluziile scrise.

Fiind întrebat, precizează că nu se face vorbire expres ce stagiu se utilizează cu ocazia transformării unei pensii stabilite sub imperiul Legii nr.19/2000 în pensie pentru vîrstă de vîrstă potrivit Legii nr.263/2010.

Curtea rămâne în pronunțare asupra admisibilității formulării unei sesizări pentru pronunțarea unei hotărâri cu dezlegarea unor chestiuni de drept referitoare la interpretarea și aplicarea art.64 alin.2 din Legea nr.263/2010.

C U R T E A

Având nevoie de timp pentru a delibera, conform art.396 alin.1 Cod procedură civilă

PENTRU ACESTE MOTIVE ÎN NUMELE LEGII D I S P U N E :

Amână pronunțarea la data de 27.11.2019.
Pronunțată în ședință publică azi, 19.11.2019.

Președinte,
(...)

Judecător,
(...)

Grefier,
(...)